

KÁBÍTÓSZERÜGYI
CIVIL KOORDINÁCIÓS TESTÜLET

Paksi Borbála, Magi Anna, Belány Viki, Topolánszky Ákos, Felvinczi Katalin, Csák Róbert, Sárosi Péter, Máté Zsolt, Arnold Petra, Nyíri Noémi, Csorba József Kornél

ÉLŐ JELENTÉS

A MAGYARORSZÁGI DROGHELYZETRŐL

MAGYAR ADDIKTOLÓGIAI TÁRSASÁG IX. ORSZÁGOS KONGRESSZUSA 2015. NOVEMBER 26-28. SIÓFOK

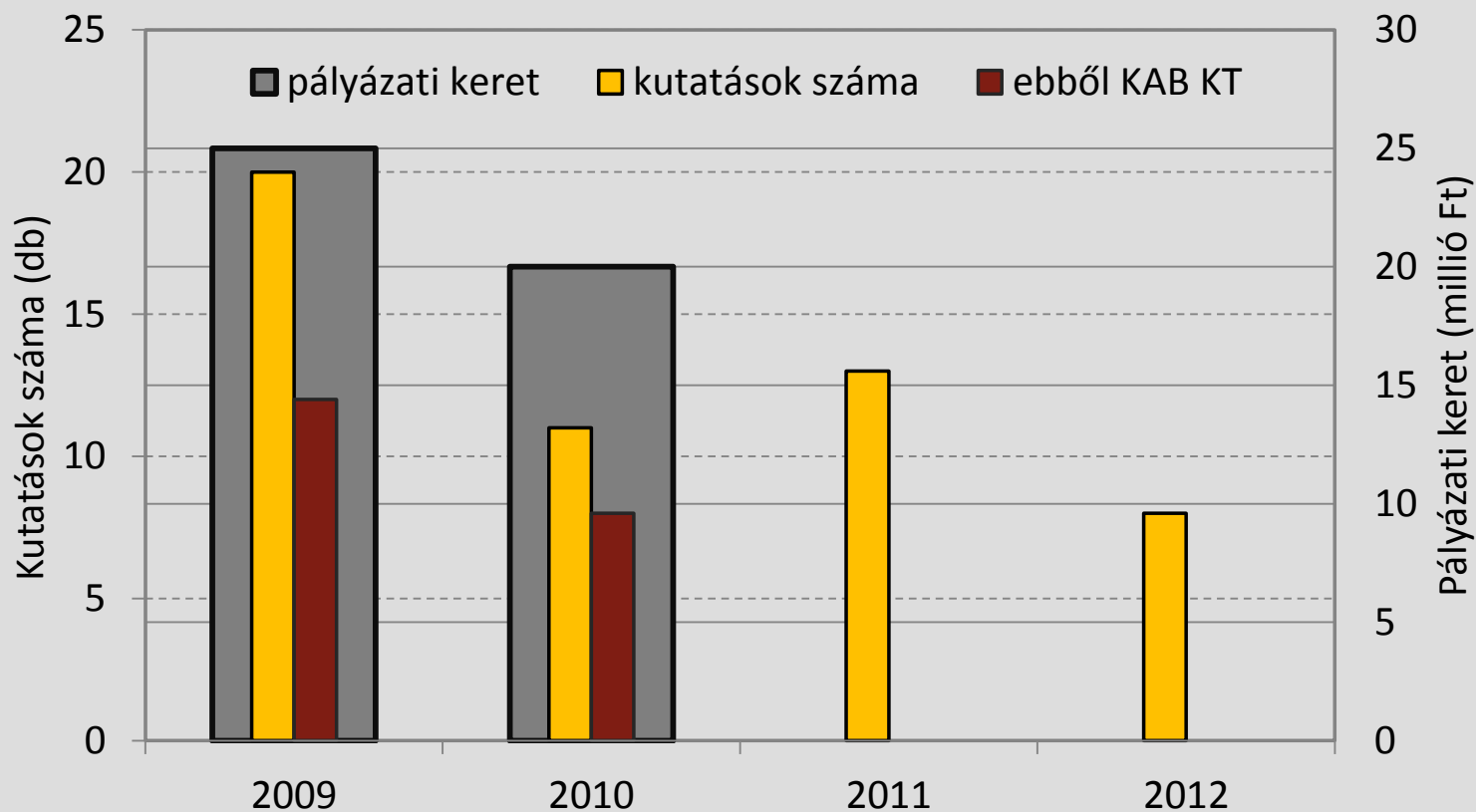
Projekt azonosító: NCTA-2013-4196-M1

AZ ÉLŐ JELENTÉS ELŐZMÉNYEI

KUTATÁSOK SZÁMA (DB) ÉS A PÁLYÁZATI KERETÖSSZEG (MILLIÓ FT) 2009 ÉS 2012 KÖZÖTT (Σ 51 DB)

- > A **prevenció** területén 2009-ben készült az utolsó, számszerű, és kiterjeszhető adatokkal szolgáló kutatás
- > A **költségvetési kiadásokra** vonatkozóan (a 2000-2007 közötti időszakot felölelően) 2008-ban készült utoljára becslés.
- > Nincsenek a **beavatkozások eredményességének, hatásainak** vizsgálatára irányuló kutatások
- > 7 éven keresztül nem készült Mo-on a lakosság droghasználatának alakulásának nyomon követésére alkalmas **célzott drogepidemiológiai** vizsgálat,
- > Nem voltak ilyen vizsgálatok a **nagy kockázatú csoportokban** sem.
- > 4 évente ugyan elkészül az ESPAD ill. HBSC vizsgálat, azonban azok eredményei a droghasználatban olyan jelentős változásokat jeleznek, ami a **vizsgálatok nagyobb gyakoriságát** (az EMCDDA ajánlásai szerint 2 évente készülő vizsgálatokat) **igényelné.**
- > 2011-től **megszűnt** a drogszakmai döntések tényalapúságát segíteni hívatott alkalmazott kutatások (**KAB-KT**) finanszírozása

A kutatások visszaszorulása következtében többnyire csak a reguláris adatgyűjtésekből származó közvetett indikátorok mentén vannak adataink, melyek

- egyrészt **számos területre vonatkozóan nem, vagy csak nagyon korlátozott mértékű információval szolgálnak** (pl. a lakosság körében a droghasználat elterjedtségéről, mintázódásáról, a drogokkal való kapcsolatba kerülés kockázatairól, vagy a prevenció helyzetéről),
- másrészt **közvetett jellegük okán – kontextus nélkül – nehezen értelmezhetők** (pl. ha növekszik az ellátásba vont kliensek száma, akkor növekedett-e az ellátáshoz való hozzáférés, vagy az ellátásra szoruló populáció társadalmi trendjeinek növekedése miatt változatlan marad, esetleg csökkent. A kezelésbe jelentkező kliensek és a probléma mérete közötti összefüggést tovább bonyolítják még olyan tényezők mint a használt szerek kockázati potenciáljában, vagy a droghasználók rejtőzködésében bekövetkező esetleges változások.)

Általános tapasztalat, hogy mostanában – részben a rendkívül kevés információ, részben a területen tapasztalható gyors változások miatt – sokunknak jelent problémát a drogfogyasztásban és a drogpolitikában történő aktuális folyamatok, saját helyzetünk értelmezése.

Az információs deficitre reflektálva a Kábítószerügyi Civil Koordinációs Testület (KCKT) 2015 júniusában Élő Jelentés összeállítására hívta a szakmát.

AZ ÉLŐ JELENTÉS CÉLJA SAJÁT HELYZETÜNK ÉRTELMEZÉSE, AZ, HOGY KÖZÖS LÁTLELETET ADJUNK A DROGÜGYEK EGYES TERÜLETEIRŐL, ÉS EZZEL SEGÍTSÜNK A PROBLÉMAFÓKUSZOK AZONOSÍTÁSÁT, A TERÜLETEN FOLYÓ MUNKA REFLEXIVITÁSÁT.

A SZAKEMBEREK TERMÉSZETESEN SZÍVESEN HASZNÁLNÁNAK KVANTITATÍV ADATOKAT IS, azonban – mint láthattuk - Magyarországon az utóbbi években nem készültek ilyen adatfelvételek sem .

A SZUBJEKTÍV LÁTLELET ÖSSZEÁLLÍTÁSA KÉNYSZER ÉS KÖTELESSÉG:

- a hazai droghelyzet különféle dimenzióit felölelő objektív információk összegyűjtésére, **átfogó kvantitatív kutatások elvégzésére a civil szféra saját erőből nem tud vállalkozni.**
- Ugyanakkor kötelesség (kényszer), mert **a szakmának szüksége van a drogügyek, saját helyzetének értelmezésére.**
- Az Élő Jelentéssel, a jelentés szubjektivitásának felvállalásával az **információs deficitekre (is), a szakma információ igényére (is) szeretnénk felhívni a figyelmet** (kötelesség).

AZ ÉLŐ JELENTÉS MÓDSZERE

AZ ÉLŐ JELENTÉS A FÓKUSZCSOPORTOS KUTATÁSOKHOZ HASONLÓAN EGY JÓL MEGTERVEZETT, STRUKTURÁLT ÉS DOKUMENTÁLT BESZÉLGETÉS.

A fókuszcsoportos technika (Merton, Fiske és Kendall, 1956) a csoportos interjúk világszerte elterjedt típusa, „egy rendkívül körültekintően megtervezett beszélgetés, melynek során a kiválasztott területtel kapcsolatos percepciók feltárására kerül sor ...” (Krueger, 1988), továbbá lehetőséget ad a különböző nézetek ütköztetésére (trianguláció) az adott témakörrel kapcsolatban. A módszert egyre gyakrabban alkalmazzák Magyarországon is, nem csak a piackutatásban, de a különféle társadalmi programok, beavatkozások megtervezése és értékelése során is.

Jelentés tevők: a KCKT munkacsoportjai, 92 drogszakember bevonásával.

Drogpolitika	22 fő
Prevenció	22 fő
Ártalomcsökkentés	17 fő
Kezelés	31 fő

- > A vezérfonalak összeállítása Kábítószer és Kábítószer-függőség Európai Megfigyelőközpontja (EMCDDA) strukturált kérdőívei, valamint a hazai kutatási tapasztalatok és problémafókuszok alapján történt.
- > A beszélgetésekről hanganyagok, s ezek alapján szószerinti átiratok készültek.
- > Az elemzés során un. átiratalapú tematikus analízist végeztünk, melynek során a szövegeket részben a szakirodalom kategóriarendszere, részben az interjúk átolvasása alapján azonosított vélemény-dimenziók szerint kódoltuk, illetve csoportosítottuk.
- > Az egyes tematikus egységek esetében a fókuszcsoportos beszélgetések során rövid önkitöltős kérdőíveket is használtunk, melyekben az EMCDDA strukturált kérdőíveinek főbb kérdései szerepeltek.
- > Az adatok feldolgozását a KCKT Kutatási munkacsoportja végezte.

Az Élő Jelentés egyes fejezetei a területen dolgozók percepcióit jelenítik meg, ami bizonyos tekintetben több, más tekintetben kevesebb annál, mintha teljes körű vagy nagymintás kvantitatív adatokkal rendelkeznénk. Az Élő Jelentésben megfogalmazottak (statisztikai) **általánosíthatósága korlátozott** (Sim, 1998; Vicsek, 2006), azonban az alkalmazott technika lehetőséget biztosít az **ellentmondások, illetve mögöttes tényezők felfejtésére, a miértek és hogyanok megismerésére** is. A tudományos kutatásokban a helyzetről alkotott szakértői narratívák megismerése tehát nem kevésbé fontos, mint az objektív tények ismerete (Vicsek, 2006). **Az élő jelentésben megfogalmazott állítások tehát statisztikai értelemben nem általánosíthatóak, ugyanakkor ez a fajta helyzetleírás sokszor PONTOSABB, ÉRVÉNYESEBB** láttelepet ad a számszerű, általánosítható adatoknál (Egyértelműen állíthatjuk, hogy ilyen vélemények vannak, s biztosan vannak a szakmában).

A SZIMPÓZIUM STRUKTÚRÁJA

Magi Anna, Belány Viktória, Topolánszky Ákos:

Élő jelentés a drogpolitika aktuális magyarországi helyzetéről

Paksi Borbála, Felvinczi Katalin:

Élő jelentés a drogprevenció aktuális magyarországi helyzetéről

Arnold Petra, Nyíri Noémi, Csorba József Kornél:

Élő jelentés a kezelés/ellátás aktuális magyarországi helyzetéről

Csák Róbert, Sárosi Péter, Máté Zsolt:

Élő jelentés az ártalomcsökkentés aktuális magyarországi helyzetéről

